

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואלי שליט"א

(דף ל"ג ע"א) וְדַא אַתְּוֹסַף עַלְיֵיהּוּ, בְּגִין דְּאִיהּוּ דִּילְטוֹרָא רַבְרָבָא מְפֻלְהוּ, קְטִיגוֹרָא מְפֻלְהוּ, בִּינּוּ דְחָמָא
קְדִישָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, דְּכֻלְהוּ אַתְּיִין לְקַטְרָנָא. מִיָּד וַיֹּאמֶר יְיָ אֵל הַשָּׁטָן מֵאִין תְּבֵא. וְכִי לֹא הָוּה יָדַע
קְדִישָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, מֵאִין הָוּה אַתְּי. אֵלָּא לְאַיִתְאַה עוֹבְדָא לְרַעוּתֵיהּ.

וַיֹּאמֶר יְיָ אֵל הַשָּׁטָן וְגו' וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת יְיָ וַיֹּאמֶר מִשׁוּט בְּאַרְצֵי. מִכָּאן אוֹלִיפְנָא, דִּישׁוּבָא דְאַרְעָא
אַתְמָסֶר לְסַטְרִין אַחְרָנִין, בַּר אַרְעָא דִּישְׂרָאֵל בְּלַחֲדָהָא. בִּינּוּ דְאָמַר מִשׁוּט בְּאַרְצֵי, אַשְׁמַח קְדִישָׁא
בְּרִידָּהּ הוּא, דְבָעֵי לְמַהוּי דְלְטוֹרָא עַלְיֵיהּוּ דִּישְׂרָאֵל. מִיָּד, (איוב א') וַיֹּאמֶר יְיָ אֵל הַשָּׁטָן הַשְׂמֵת לְפָה
עַל עַבְדֵי אִיּוֹב כִּי אֵין כְּמוֹהוּ בְּאַרְצֵי.

חָמָא שְׁעַתָּא לְמִיחַב לִיָּה חוֹלְקָא, בְּמַה דִּיִּתְעַסֵּק, וַיִּתְפָּרַשׁ מִפְּנֵיהּוּ דִּישְׂרָאֵל, וְהָא אוּקְמוּהָ, לְרַעֲיָא
דְבָעָא לְמַעַבְר עֲאנִיָּה בְּחַד נַהֲרָא וְכו', מִיָּד אַתְעַסֵּק בִּיָּה הַהוּא שָׁטָן, וְלֹא קַטְרַג עַלְיֵיהּוּ דִּישְׂרָאֵל.
וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת יְיָ וַיֹּאמֶר הַחֲנָם יָרָא אִיּוֹב אֱלֹהִים. לֹאֹ תוֹוֹהָא לְעַבְדָּא דְמֵאֲרִיָּה עַבִּיד לִיָּה כָּל
רַעוּתֵיהּ, דִּיִּהָא דְחִיל לִיָּה, אַעֲדֵי אַשְׁמַחֲוֹתָהּ מִנִּיָּה, וְתַחֲמֵי אִי דְחִיל לָהּ וְאִם לֹאֹ.

תָּא חֲזִי, בְּשְׁעַתָּא דְעֶאקוּ, כַּד אַתְיִידֵב חוֹלְקָא חָדָא לְהֵאִי סַטְר לְאַתְעַסֵּקָא בִּיָּה, אַתְפָּרִישׁ לְבַתָּר
מְפֻלָּא. בְּגוֹנָא דָּא שְׁעִיר בְּרִידָּהּ חָדָשׁ. שְׁעִיר בְּיוֹמָא דְכַפּוּרִי. בְּגִין דְאַתְעַסֵּק בִּיָּה, וְשָׁבִיק לְהוּ
לְיִשְׂרָאֵל בְּמַלְכֵיהוֹן, וְהָכָא, מָטָא זְמָנָא לְמִיטַל חוֹלְקָא דָּא, מִכָּל זְרַעָא דְאַבְרָהָם, בְּסַטְרָא אַחְרָא.
כְּמַה דְאַתְּ אָמַר, (בראשית כ"ב) הִנֵּה יְלָדָה מִלְפָּנֶיךָ גַּם הִיא וְגו' אֶת עוֹיָן בְּכוֹרוֹ וְגו'.

וְתָא חֲזִי, בְּשְׁעַתָּא דְאָמַר מִשׁוּט בְּאַרְצֵי, בְּעָא מִנִּיָּה, לְמַעַבְד דִּינָא בִּישְׂרָאֵל, דְהָא דִּינָא הָוּה לִיָּה
עַל אַבְרָהָם, לְמַתְבַּע מְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. בְּגִין, דְלֹא אַתְעַבִּיד דִּינָא בִּיִּצְחָק, כַּד אַתְקָרִיב עַל גְּפִי
מְדַבְּחָא, דְהָא לֹא הָוּה לִיָּה לְאַחֲלָפָא קְרַבְנָא דְאִוְמִין עַל מְדַבְּחָא, בְּאַחְרָא, (וכן בכל סטרא דליה) כְּמַה
דְאַתְּ אָמַר, (ויקרא כ"ז) לֹא יַחֲלִיפְנֹו. וְהָכָא קָאִים יִצְחָק עַל גְּפִי מְדַבְּחָא, וְלֹא אַשְׁתַּלִּים מִנִּיָּה קְרַבְנָא,
וְלֹא אַתְעַבִּיד בִּיָּה דִּינָא, וּבְעָא דָּא מַעַם קְדִישָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, כְּמַה דְבָעָא דִּינִיָּה דִּיוֹסַף לְכַמַּה דְרִין.
וְכָל מַה דְבָעָא, בְּאוּרַח דִּינָא בְּעָא.

וְמַהֲהוּא זְמָנָא דְאַשְׁתִּיזִב יִצְחָק, וְאַתְחַלַּף קְרַבְנֵיהּ, זְמִין לִיָּה קְדִישָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, לְהַהוּא מְקַטְרָנָא,
הָאִי לְחוֹלְקֵיהּ, כְּמַה דְאַתְּ אָמַר הִנֵּה יְלָדָה מִלְפָּנֶיךָ גַּם הִיא וְגו' אֶת עוֹיָן בְּכוֹרוֹ. וְהָכָא, מָטָא לְמִיטַל
חוֹלְקֵיהּ עַלְיָהּ, מִכָּל זְרַעִיָּה דְאַבְרָהָם, וְלֹא יִקְרַב בְּסַטְרָא אַחְרָא.

וְכֻלָּא בְּדִינָא אַתָּא. (ס"א לְגַבִּיָּה) כְּמַה דְאִיהּוּ דָּן, הָכִי אַתְדָּן. בְּגִין דְאִיּוֹב מְקָרִיבֵי עֵיטָא דְכַרְעֵה הָוּה,
וְכַד קָם פְּרַעָה עַלְיֵיהּוּ דִּישְׂרָאֵל, בְּעָא לְקַטְלָא לֹזֵן. אָמַר לִיָּה לֹא, אֵלָּא טוֹל מְמוֹנְהוֹן וְשְׁלוּט עַל
גּוֹפִיָּהוֹן, בְּפּוֹלְחָנָא קְשִׁיא, וְלֹא תִקְטוֹל לֹזֵן. אָמַר לִיָּה קְדִישָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, חֲיִיָּה, בְּהַהוּא דִּינָא מִמֶּשׁ,
תְּהָא דְאִין, מַה כְּתִיב, (איוב ב') אוּלָם שְׁלַח נָא יָדְךָ וְגַע אֵל עַצְמוֹ וְאֵל בְּשָׂרוֹ וְגו'. כְּמַה דְאִיהּוּ דָּן,
בִּיָּה אַתְדָּן. וְאִף עַל גַּב דְּכָבֵל שְׂאֵר הָוּה דְחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, אִף אֶת נַפְשׁוֹ שָׂמוֹר. וְאַתְיִידֵב לִיָּה רִשׁוֹ, לְמַשְׁלַט עַל בְּשָׂרָא, בְּגִין רְזָא דְכְּתִיב,
(בראשית ו') קִץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי וְאוּקְמוּהָ, בָּא לְפָנַי וְדָאִי, וְדָא אִיהּוּ קִץ כָּל בָּשָׂר, וְלֹא רוּחָא.

וְאִיתְמַר, דְּאִיהוּ קִיץ דְּאִתִּי מְסֻטְרָא דְחֻשְׁדָּה, כְּמַה דְּאִתְּ אָמַר, (איוב כ"ח) קִיץ שָׁם לְחֻשְׁדָּה וְלִכְלָל תְּכַלִּית
הוּא חוֹקֵר, וְלִכְלָל בְּשָׂרָא, בְּגִין דְּאִית קִיץ אַחְרָא, וְאִקְרִי (דניאל י"ב) קִיץ תְּיָמִין, וְדָא אִיהוּ קִיץ אַחְרָא,
מְסֻטְרָא דְשְׂמַאֲלָא, דְּאִיהוּ חֻשְׁדָּה. וְעַל דָּא אִתְיִיחִיב לִיה רִשּׁוּ בְּעַצְמוֹ וּבְשָׂרוֹ.

וְתַסִּיתְנִי בּוֹ לְבַלְעוּ. אִי הָכִי, לָאוּ בְּדִינָא הָוָה, אֲלֵא בְּמִימַר הַהוּא מְקַטְרָנָא, דְּאִסִּית לִיה, וְאִסְטִי
לִיה. אֲלֵא, כְּמַה בְּדִינָא הָוָה, וְהָכִי אָמַר לוֹ אֲלִיהוּא, (איוב ל"ד) כִּי פִּעַל אָדָם יִשְׁלַם לוֹ וּכְאֶרְחָ אִישׁ
יִמְצִיאָנּוּ. וְהָכִי הָוָה כְּמַה דְּאִתְמַר, כְּמַה דְּאִיהוּ גְזַר, הָכִי אִתְגַּזַּר עָלֵיהּ.

וְהָאִי דְּאָמַר וְתַסִּיתְנִי בּוֹ לְבַלְעוּ חֲנָם, וְתַסִּיתְנִי לְבַלְעוּ לָא כְּתִיב, אֲלֵא וְתַסִּיתְנִי בּוֹ, בִּיה קִימָא
בְּדַעְתֵּיהּ, דְּאִיהוּ חֲשִׁיב דְּהָא תַסִּיתְנִי, כְּמַה דְּאִתְּ אָמַר (איוב י') וְעַל עֲצַת רְשָׁעִים הוֹפְעֵתָ. (אמר איוב
אִתְפַּתִּית עַל מִימַר דְּהוּא מְקַטְרָנָא) כְּגוֹנָא דָּא, (תהלים ע"ה) וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבְלִשׁוֹנָם יִכְזְבוּ לוֹ. וַיִּפְתּוּהוּ
וַיִּכְזְבוּ לוֹ. לָא כְּתִיב, אֲלֵא וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיהֶם. בְּפִיהֶם קִימָא מְלָה דָּא דְּהָא אִתְפַּתְתָּ. (דף ל"ג ע"ב).

אָמַר רַבִּי אַבְבָּא, כְּמַה הוּא שְׁפִיר, אֲבָל הָכִי אֲוִלִּיפְנָא, דְּתַנּוּ, סְלִיק וְאִסְטִין. וְכִי אִיהוּ יָכִיל לְאִסְטְנָא,
אִין. דְּהָא אִיהוּ מְלָד זְקֵן וְכִסִּיל, דְּכַתִּיב, (קהלת ד') טוֹב יֶלֶד מְסֻפֵּן וְחֶכֶם מְמַלְךְ זְקֵן וְכִסִּיל. וְעַל דָּא,
יָכִיל לְאִסְטְנָא לְבַר נֶשׁ. מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּאִיהוּ מְהִימֵן עַל עוֹבְדוֹי דְּבְנֵי נֶשָׂא.

תָּא חֲזִי, הָאִי בְּדִינָא דִּיחִידָה, אֲבָל בְּדִינָא דְעֲלָמָא, כְּתִיב, (בראשית י"א) וַיֵּרֶד יְיָ לְרֹאשׁוֹת. (בראשית י"ח)
אֶרְדָּה נָא וְאֶרְאֶה. דְּלָא אִתְיִיחִיב מְהִימְנוּתָא אֲלֵא בִּידֵיהּ בְּלַחֲדוּדֵיהּ, דְּהָא לָא בָּעָא לְאִוְבְדָּא עֲלָמָא,
עַל מִימַר דְּהוּא מְקַטְרָנָא, דְּתִיאִוּבְתִיָּה אִיהוּ תְדִיר לְשִׁיעָאָה. מְנַלְל דְּכַתִּיב, (איוב כ"ח) קִיץ שָׁם
לְחֻשְׁדָּה וְלִכְלָל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר. לְשִׁיעָאָה כְּלָא, הוּא חוֹקֵר. וְדָא אִיהוּ קִיץ כָּל בְּשָׂרָא בָּא לְפָנֵי, וְדָאִי
בְּגִין לְשִׁיעָאָה.

וְתָא חֲזִי, וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל יְיָ. כְּמַה דְּאִתְמַר. וְהוּא יוֹמָא, קִימִין תְּרִין
סְטָרִין, לְקַבְלָא בְנֵי עֲלָמָא. כָּל אֵינּוֹן דְּאִתְיִין קָמִי קַדְשָׁא בְרִידָה הוּא בְּתִיבְתָא וּבְעוֹבְדֵין טְבִין,
אֵינּוֹן זְכָן לְמַהוּי כְּתִיבִין לְגַבִּיָּה דְּהוּא סְטָרָא דְּאִיהוּ חַיִּים, וְאִפִּיק תּוֹעָאֹת חַיִּים. וּמֵאֵן דְּאִיהוּ
מְסֻטְרִיהּ, אֲכַתִּיב לְחַיִּים. וְכָל אֵינּוֹן דְּאִתְיִין בְּעוֹבְדֵין בִּישׁוּן, אֵינּוֹן כְּתִיבִין לְהוּא סְטָרָא אַחְרָא
דְּאִיהוּ מוֹתָא, וְאִקְרִי מוֹתָא, וְכִיָּה שְׂרָיָא מוֹתָא.

וּבְהוּא יוֹמָא, קִימִין אֲלִין תְּרִין סְטָרִין: חַיִּים, וּמוֹתָא. אִית מָאן דְּאֲכַתִּיב לְסְטָרָא דְּחַיִּים. וְאִית
מָאן דְּאֲכַתִּיב לְסְטָרָא דְּמוֹתָא. וְלִזְמִינֵן דְּעֲלָמָא שְׂרָיָא בְּאִמְצַעִיתָא, אִי קִימָא חַד זְכָאָה בְּעֲלָמָא,
דְּאֲכַרַע עָלֵיהּ, כְּמַה קִימִין וְאֲכַתִּיבוּ לְחַיִּים. וְאִי חַד חֲזִיבָא אַכְרַע עֲלָמָא, כְּמַה אֲכַתִּיבוּ לְמִיתָה.

וְהוּא זְמָנָא, עֲלָמָא הָוָה קָיִים בְּאִמְצַעִיתָא, וְהוּא מְקַטְרָנָא בְּעָא לְאִסְטְאָה. מִיָּד מַה כְּתִיב,
חֲשַׁמֶּת לְבָדָה עַל עַבְדֵי אִיּוֹב כִּי אֵין כְּמוֹהוּ בְּאֶרֶץ וְגו'. כִּיִּין דְּאִשְׁתְּמוּדַע אִיהוּ בְּלַחֲדוּדֵיהּ, מִיָּד אִתְקִיף
בִּיה מְקַטְרָנָא. וְעַל דָּא תְנִינּוּ, דְּלָא אֲנְטְרִידָה לִיה לְבַר נֶשׁ לְאִתְפַּרְשָׁא מְכַלְלָא דְּסִגְיָאִין, בְּגִין דְּלָא
יְתַרְשִׁים אִיהוּ בְּלַחֲדוּדֵיהּ, וְלָא יְקַטְרְגוֹן עָלֵיהּ לְעִילָא.

דְּכַתִּיב, בְּשׁוֹנְמִית, (מלכים ב', ד') וְתֹאמֶר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יוֹשֶׁבֶת. לֹא בְעֵינָא לְאַפְקָא גְרָמִי מִכְּלָלָא
דְּסַגִּיאִין, בְּתוֹךְ עַמִּי יְתִיבְנָא, עַד יוֹמָא דָּא, וּבְתוֹךְ עַמִּי, בְּכֻלָּא חֲדָא אֲשַׁתְּמוּדַע לְעֵילָא. וְהִכָּא
אִיב, בִּיּוֹן דְּאֲשַׁתְּמוּדַע לְעֵילָא וְאֲתְרִשִׁים, מִיַּד אֲתַקִּיף בֵּיהּ מְקַטְרָנָא, וְאָמַר הַחֲנָם יֵרָא אִיב
אֱלֹהִים, כֹּל מַה דְּדָחִיל לָךְ וְאֲתַתְּקַף, לֹא לְמַגְנָא עֲבִיד, הֲלֹא אַתָּה שְׂכַתְּ בְּעַדוֹ וּבְעַד וְגו'. אֲבָל טוֹל
כֹּל הָאֵי טָבָא דְּאַנְתָּ עֲבַד לִיהּ, וּמִיַּד אִם לֹא עַל פְּנֵיךָ יְבָרְכֶךָ. יִשְׁבּוּךָ לָךְ, וְיִתְדַבֵּק בְּסִטְרָא אַחְרָא,
דְּהָא הֲשַׁתָּא בְּפִתְוֹרָךְ אִיהוּ אָכִיל, סְלִיק פִּתְוֹרָךְ מִנִּיהּ, וְנִחְזִי מִמָּאן אִיהוּ, וּבְאֵן סִטְרָא יִתְדַבֵּק.

מִיָּד, וַיֹּאמֶר יי אֵל הַשָּׁטָן הִנֵּה כָּל אֲשֶׁר לֹא אֲשֶׁר לֹא בִּידְךָ. לְאַחֲזָא, דְּדָחִילוֹ דְּאִיב לְגַבִּיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, הָוָה לְנִטְרָא עִיתְרִיהּ. וּמִהֲכָא אֲוִלִּיפְנָא, דְּכָל אֵינּוֹן דְּדָחִלִין לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל
עִיתְרִיהּ, אוֹ עַל בְּנֵיהּ, לֹא אִיהוּ דְּחִילוֹ כְּדָקָא יֵאוֹת. וְעַל דָּא קַטְרַג הוּא מְקַטְרָנָא וְאָמַר,
הַחֲנָם יֵרָא אִיב אֱלֹהִים הֲלֹא אַתָּה שְׂכַתְּ בְּעַדוֹ וְגו' מַעֲשֵׂה יָדָיו בְּרַכְתָּ. וְעַל דָּא אִיהוּ דְּחִיל לָךְ
וְאֲתִיְהִיב לִיהּ רְשׁוֹ לְקַטְרָנָא בֵּיהּ, וְלְאַחֲזָא, דְּלֹא פִלַּח אִיב לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַחֲמֵינוּ.

דְּכִיּוֹן דְּאַתְנַסִּי, נֶפֶק מְאֹרְחָא, וְלֹא קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ, מַה פְּתִיב, כֹּל זֹאת לֹא חָטָא אִיב בְּשַׁפְתָּיו.
לֹא חָטָא בְּשַׁפְתָּיו אֲבָל בְּרַעוּתִיהּ חָטָא, וּלְבַתֵּר חָטָא בְּכֻלָּא.

וְאִי תִימָא דְּלֹא אַתְנַסִּי בְּרִי נֶשׁ, הָא כְּתִיב (תהלים י"א) ה' צַדִּיק יִבְחֶן וְגו'. וּבְגִין כֹּד אַתְנַסִּי אִיב. וְאִי
עַל גַּב דְּלֹא קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ כְּדָקָא יֵאוֹת, לֹא נֶפֶק מִתְּחֹת רְשׁוּתָא דְּמָרִיָּה לְאַתְדַּבְּקָא בְּסִטְרָא
אַחְרָא.

וּכְמָה הָוָה הוּא נְסוּתָא דִּילִיהּ. תְּרִיסַר יְרַחִי, שׁוֹלְטָנוּתָא דְּהוּא סִטְרָא אַחְרָא. כְּמָה דְּתַנִּינּוּ,
דִּינָא דְּחִיבָא בְּגִיהֲנָם תְּרִיסַר יְרַחִי, וּבְגִין דְּלֹא אֲתַדַּבֵּק בְּסִטְרָא אַחְרָא פְּתִיב, (איוב מ"ב) וַיִּי' בְּרִיךְ
אֵת

